

זה מרגיז

משה אמר לך דבר מרגיז? התרגזת?
כאן מתחילה עבודה, העבודה, בה"א הידיעה.
למה? מה גרם לך לקפץ?
אם יאמרו לאדם גבוה מאוד, שהוא נמוך. נראה שתגובתו תהיה על הגבול בין התעלמות לגיחוך.
אם אני לא יודע מה גובהו של אדם, ואני יודע שמישהו אחר לו שהוא נמוך, ואני יודע שהשומע התבעס, או כעס, כנראה שהשומע מאמין או חושב שהוא נמוך, ושלחיות נמוך זה לא טוב, ולכן הוא מתבעס או כועס.
אך אם הוא לא נמוך, או שלחיות נמוך זו מעלה בעיניו - הרי שדבריו של הפוגע לא יכנסו לאוזנו, ובטח שהוא לא יפגע מכך.
יוצא שבעצם אם אני כועס או מבבעס, לפני שאני דן על האומר (שצריך לחזור בתשובה וכו'), קודם כל אני צריך לבדוק בעצמי מה הניע אותי להפגע, ואולי לנסות לטפל בעצמי, ולחזק לעצמי את הדימוי העצמי, כדי שלא אפגע שוב.
ויש עוד כיוון חשיבה...

אנא ראה כמה לא אהבת מה שהוא אמר לך. אז אנא אל תאמר דברים כאלה לאחרים, לא היום ולא בהמשך חייך כי ראית מה זה עושה לך.
לא לעקוץ, גם לא "בצחוק", אין עקיצה בצחוק, יש צחוק עוקץ. אתה לא היית רוצה שיעקצו אותך, ומה ששנאוי עליך - אל תעשה לחברך".

יש את המתחכמים לומר "אין לי בעיה שיעשה זאת לי", וחושב שבהו הוא מתיר לעצמו לעשות זאת לאחרים, ואין זה נכון. "מה שנאוי עליך..." - זו נורמה חברתית, מה אנשים נורמליים חושבים ורוצים, זה שאתה משונה - לא יתיר לך לצער אנשים אחרים, ובפרט שהרבה פעמים זה רק תירוץ להיתר אמירה שלך לאחרים, אך אם באמת מישהו ירד עליך, במה שאתה לא מעוניין שאידו - אתה תיפגע עד עמקי נשמתך העדינה. וכדאי בזיון וקצף.

לא להעיר, כשהוא לא ביקש ממך, אל תגיד לו "אתה שמן", גם אם כוונתך לעזור לו. הוא פשוט לא ביקש ממך, ועוד דבר, נראה לי שהוא יודע שהוא שמן, וההודעה שלך לא הוסיפה, אך כן גרעה וכן פגעה, והיא לא תעזור לו להרזות.

עזרת לאדם, והוא מעיר לך, או מגיב "האמת לא הייתי צריך אותך, יכלתי להסתדר לבד, חבל שטרחת, יכלתי אני". סתם בעסה. אך חשוב כנ"ל, מה זה מקומם בי, ומדוע? העיקר לטפל בעצמי.

האמת, לכתוב על הנושא הזה, פשוט מרגיז אותי, כי אני מדמיין אותו אומר לי.
מה זה אומר לגביי? קל וחומר אם אני הגבאי!

תורת החיד"א

צאן - אלו ישראל כדכתיב ואתן צאני צאן מרעיתי אדם אתם. ואפשר לרמוז צאני רמוז היחוד "צא" - גי' הוי"ה אדני, "נ" - שערי בינה, "י" - רמז לאבא, "אדם אתם" - אותיות אמת, בסוד מ"ש רשב"י ע"ה בסוד ויתן אותם אלהים ברקיע השמים, וא"ש ההי"ב [דבש לפי צ, טז]

אכילה רוחנית

עם ישראל לא אכל אוכל רגיל, אלא לחם ומים אלוקיים, כדי להכשירם למעמד הרוחני הנשגב אליו נדרשו להגיע, כדי להיות ראויים לקבל את התורה, ואת האור האלוקי שהקיף אותם.
וכך אמרו רבותינו [מכילתא דרבי ישמעאל בשלח] "מכאן היה ר' שמעון בן יוחאי אומר לא ניתנה התורה לדרוש אלא לאוכלי המן, ושורין להם אוכלי תרומה". מן תרומה מקדשים אותנו, ועושים אותנו ראויים לקבל את התורה, ולהפנים את דברי התורה, כדי שיתמזגו בתוכנו.
הוסיף לבאר זאת המלבי"ם: "הולכתי אתכם אל המדבר לכונה הזאת שלא תתעסקו בדברים גשמיים ולא תאכלו לחם גשמי ולא תשתו יין ושכר שכל אלה מפריעים את הנפש מלהשיג השלמות אלא האכלתי אתכם לחם רוחני את המן... כי אין בו גשם, רק שהוא מוצא פי ה'. ושתו מי באר שנאמר באר חפרוה שרים... במחוקק ע"י עסק התורה, וזה שאמר: למען תדעו כי אני ה' אלהיכם, שעל ידי זה תבואו להאמין במצות ה', ושהוא משיג על בני אדם ובפרט לישראל עם קרובו. וכן נתקיים הדבר והרריה שעתה קבלתם עבודת ה' מאהבה".

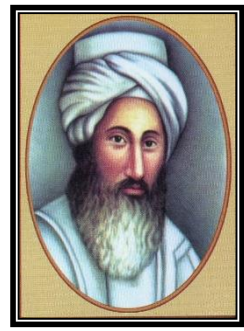
כך מצינו אצל משה רבנו ואצל אליהו הנביא [מלכים א יט, ח] "וַיֵּאָכֵל וַיִּשְׁתֶּה וַיֵּלֶךְ בְּלֶחַת הָאֲכִילָה הַהִיא אַרְבָּעִים יוֹם וְאַרְבָּעִים לַיְלָה עַד הָר הָאֱלֹהִים חֲרִיב". וכתב המלבי"ם: "נדמה בזה למשה רבו שנזדכך גופו במה שעמד מ' יום בלא אכילה עד שזכה ברדתו אל הגלות אליו כבוד ה' למטה ואל קרני ההוד. וכן אליהו, בכח האכילה הזאת שהיה מאכל רוחני נזדכך גופו כל הארבעים יום עד שבא עד הר האלהים כי הוכן אל המראה הגדולה הזאת".

ובמקום אחר [מלכים ב ב, ח] כתב כי אליהו ביטל והפריד מעצמו את שני היסודות הכבדים, עפר ומים, ונשאר גוף מורכב מאש ורוח שיכול לעלות למעלה ללא הגבלה... ונשאר גופו בעליונים.
וכבר מצינו שתענוגים וריבוי אכילה ושתית יין מולידים טבעים רעים ומקלקל המידות, עד כדי יציאה לגלות. כדברי הנביא עמוס [ז, ו-ז] "הַשֹּׁתִים בְּמִזְרְקֵי יֵין וְרֹאשֵׁית שְׂמֵינִים יִמְשְׁחוּ וְלֹא נִחְלוּ עַל שִׁבְרֵי יוֹסֵף: לִכֵּן עֲתָה יִגְלוּ בְּרֹאשׁ גִּלִּים". וכדברי הנביא ישעיה [נח, יא-יג] "הֲיוּ מְשִׁקִּימֵי בִּבְרֵךְ שֹׁכֵר יִרְדְּפוּ מֵאַחֲרֵי בְּשָׁף יֵין יִדְלִיקֶם... וְאֵת פֶּעַל ה' לֹא יִבִּיטוּ... לִכֵּן נָלֶה עָמִי מִבְּלִי דַעַת".

חז"ל הרחיבו את היריעה [ספרי האזינו פיסקא שיח] "וישמן ישרון ויבעט... וכן אתה מוצא באנשי דור המבול שלא מרדו בהקדוש ברוך הוא אלא מתוך מאכל ומשתה ומתוך שלוח... וכן מצינו באנשי מגדל שלא מרדו בהקדוש ברוך הוא אלא מתוך מאכל ומשתה ומתוך שלוח... וכן אתה מוצא באנשי מדבר שלא מרדו אלא מתוך מאכל ומשתה שנאמר (שמות לב, ו) וישב העם לאכול ושתה ויקומו לצחוק... סרו מהר מן הדרך. אמר לו הקדוש ברוך הוא למשה אמור להם לישראל כשאתם נכנסים לארץ אי אתם עתידים למרוד אלא מתוך אכילה ושתיה ומתוך שלוח שנאמר (דברים לא, כ) כי אביאנו אל האדמה אשר נשבעתי לאבותינו זבת חלב ודבש ואכל ושבעו ודשנו ופנה אל אלהים אחרים... וכן אתה מוצא בבניו ובבנותיו של איוב שלא באה עליהם מורענות אלא מתוך מאכל ומשתה... וכן אתה מוצא בעשרת השבטים שלא גלו אלא מתוך מאכל ומשתה ושלוה... וכן אתה מוצא לימות המשיח שאין עתידים למרוד אלא מתוך אכילה ושתיה שנאמר וישמן ישרון ויבעט ויטש אלה עשהו".

עוד נאמר [ילקוט שמעוני ואתחנן רמז תתל] "לא זכה אדם לתורה שיכנסו בתוך מעיו יבקש רחמים על אכילה ושתיה יתירה שלא תכנס לתוך מעיו".

אכילה קדושה - מקדשת את האדם ומרוממת אותו, ועושה אותו רוחני יותר. ברובד שלנו, ככל שהאוכל כשר יותר, וככל שצורת האכילה שלנו כשרה יותר, וככל שהברכה שלנו בכוונה יותר - כך יש בכח האכילה הזאת לקדש אותנו ולרומם אותנו אל-על, שנהיה ראויים יותר.

ילקוט יוסף

סימן תכג - תפלת מוסף בראש חודש

יג. נשים פטורות מתפלת מוסף בראש חודש, אך טוב שתשמענה תפלת החזרה של מוסף מפי השליח צבור. ואם מתפללות מוסף אין למחות בידן, שיש להן על מה שיסמוכו.

יד. בשנה מעוברת מוסיפים במוסף "ולכפרת פשע". ואם שכח להוסיף זאת, אינו חוזר. ויש לומר תוספת זו עד ראש חודש אדר ב', ועד בכלל. אבל מראש חודש ניסן ואילך אין צריך להוסיף תיבות אלה.

טו. יש אומרים שאין לומר במוסף של ראש חודש "את מוסף יום ראש החודש הזה", אך מנהגינו לומר תיבת הזה, ואין לשנות מהמנהג בזה.

טז. בנוסח מוסף של ראש חודש יש האומרים: זכרון לכולם יהיה. ויש אומרים: זכרון לכולם יהיו, ויש אומרים זכרון לכולם היה, ויש סמך לכל הסברות הנ"ל.

סימן תכד - יעלה ויבוא בברכת המזון

א. מזכירין יעלה ויבוא בברכת המזון. ואם לא אמר אין מחזירין אותו, שהרי אין חיוב לאכול פת בראש חודש, ולא נתחייב כלל בברכת המזון מצד ראש חודש. ואם נזכר קודם שהתחיל בברכת הטוב והמטיב, יאמר שם בלי שם ומלכות ברוך שנתן ראשי חדשים לעמו ישראל לזכרון.

והשוכח לומר יעלה ויבוא בראש חודש בברכת המזון, יכול לאומרו בהרחמן. [וירא שמים יצא ידי חובת כל הדיעות ויאכל פת בסעודת ראש חודש].

ב. בשבת וראש חודש מקדימים לומר רצה והחליצנו ואחר כך יעלה ויבוא. ואם טעה והקדים אמירת יעלה ויבוא לרצה והחליצנו, יצא.

ג. בשבת וראש חודש אם נמשכה סעודתו אחר שחשכה, מזכיר יעלה ויבוא בברכת המזון.

אבל אם חל ראש חודש במוצאי שבת, וסיים את סעודתו אחר שחשכה, אינו אומר יעלה ויבוא בברכת המזון, ומזכיר בה רק רצה והחליצנו.